

ברכות - א

ברכות הקדמה

צריך מאוד להזהר בברכות הנהנין, ומובא בשם האר"י ז"ל, שהסיבה שיוחנן כהן גדול, לאחר שהיה שמונים שנה כהן גדול נעשה צדוקי, כיון שבטעות אכל בלא ברכה, והאוכל שאכל בלא ברכה טימא אותו, וגרם לו לבסוף להיות צדוקי, וכן מובא בשם האר"י ז"ל שאמר, שכל המדרגות שזכה להן, הוא על ידי שדקדק מאוד לברך כל ברכה מברכות הנהנין בכוונה ובשמחה גדולה. ואמרו חז"ל שלפני שאדם מברך האוכל אסור באכילה כגזל, והברכה מתרת את האוכל לאכילה, והכונה בזה היא, שהשפע האלוקי שיש באוכל, אינו יכול לעלות לקדושה רק על ידי הברכה, לכן יש מאוד מאוד להזהר לברך בכוונה לפני כל אכילה.

איך לברך

לכתחלה צריך לברך בקול שישמיע לאוזנו כל מילה שמברך, ולברך בכוונה, אבל בדיעבד די אם מבטא בשפתים, אבל צריך לדעת, שאם אינו מבטא היטב בשפתיו אינה ברכה, ומצוי מאוד שממהרים לומר בשקט ברכה רק בביטוי שפתים חלקית, שאין זה ברכה כלל, והרי אפילו אם לא אומר "אלוקינו" אינה ברכה, ואנשים נכשלים לאכול בלא ברכה חס וחלילה, לכן הטוב ביותר להתרגל לומר בקול, שיוציא בשפתיו כל תיבה. כמו כן לכתחלה ראוי לשבת בשעת הברכה, ולאכול רק בישיבה.

הכנה לברכה

לפני הברכה יש להכין את המאכל שיהיה זמין לאכילה. אם צריך לבדוק מתולעים, יש לבדוק לפני שמברך, וכן אם צריך לקלף את הפרי, יקלף לפני שמברך, אבל יזהר שיהיה שלם, כי לכתחלה צריך שיהיה כל דבר שלם לפני ברכה.

הפסק

יזהר מאוד לאכול מיד לאחר הברכה, ואסור לשהות לכתחלה יותר מכדי תוך כדי דיבור, אבל בדיעבד אפילו שהיה יותר אין צריך לחזור ולברך, אלא אם כן הפסיק בדיבור בין הברכה והאכילה.

ברכת נטילת ידים

אפילו שעל אכילת משהו קטן גם צריך לברך, מכל מקום נטילת ידים אין צריך אלא אם כן אוכל כביצה ויש אומרים שאפילו כזית, ושיעור כזית הוא בערך שליש פרוסה, לפיכך אם אוכל מעט ומדבר, עושה הפסקה בין הנטילה לאכילה, ויש חשש לברכה לבטלה, כי הפסיק בדיבור לפני שאכל שיעור שחייב עליה ברכת נטילת ידים, לכן יזהר מיד לאחר ברכת המוציא לאכול שיעור כביצה או לפחות כזית.